

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Övervakning av arealstöd

Ulf-Erik Häggvik

29.3.2023

Åkerövervakning

- Övervakningsskyldigheten för övervakningar på plats av åkerstöden sänks från 5 % -> 2 %
- EU-kommissionen kräver istället att monitorering av stöd villkoren tas i bruk successivt under programperioden ->2027
- Alla stöd villkor ska övervakas på plats, via monitorering eller dokumentkontroller
- Jordbrukarens egna aktivitet blir viktigare

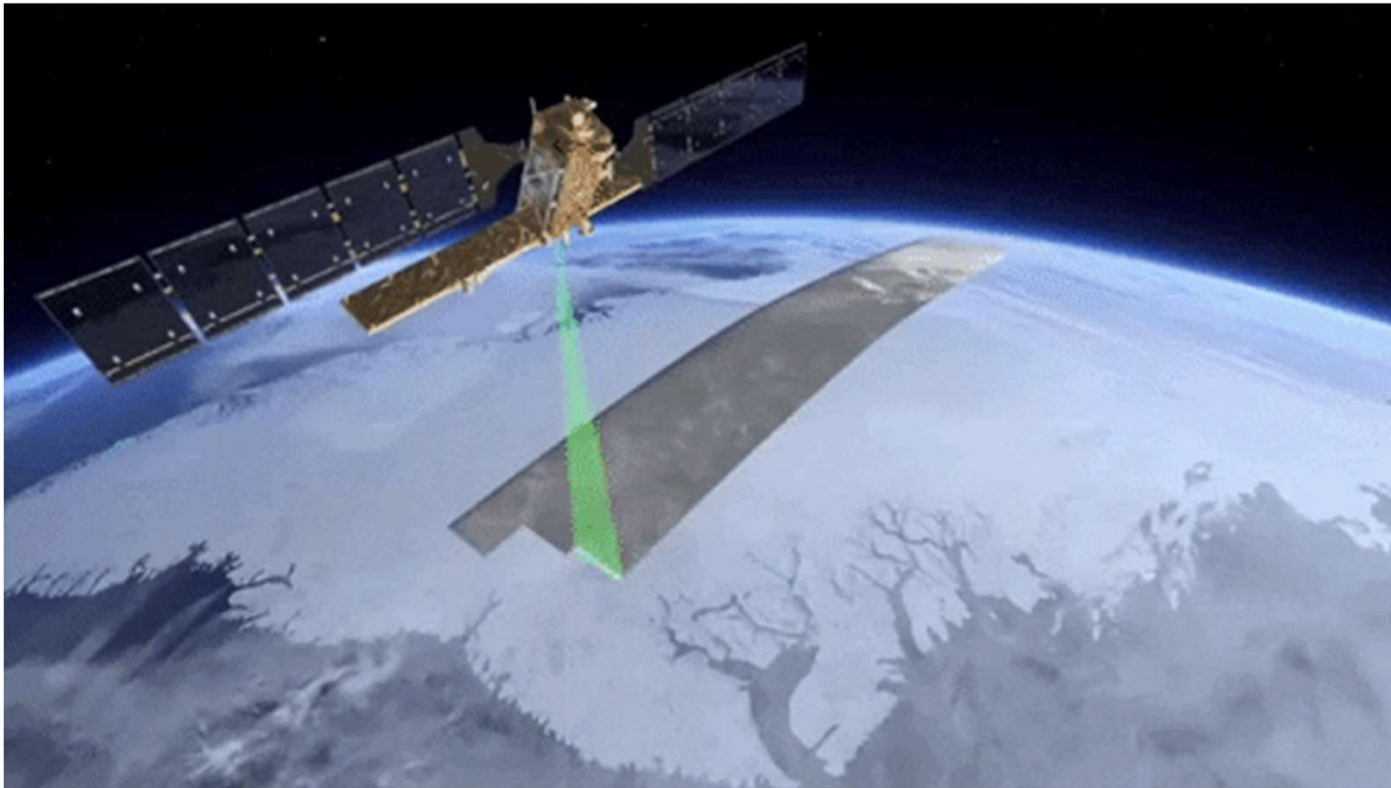
Åkerövervakning

- Uppdateringsdigiteringens skifteskorsgranskning på våren
- Helgårdsövervakningarna börjar efter 15.6
- Juli ->
  - Monitoreringens kvalitetskontroll (inte övervakning av gårdarna)
  - Kontroll av jordbruksmark
- Augusti/September ->
  - Handläggning av platsbundna foton vid NTM och kommunerna
  - Korsgranskning av skiftesgränser som korrigerats i vårens stödansökan

Åkerövervakning

- Under vintern / våren
  - Dokumentövervakning
    - Kontroll av gödslingsnivåer
    - Användning av växtskyddsmedel
    - Markkarteringar och gödselanalyser
  - Växttäcke vintertid
    - Monitoreras under hösten-vintern-våren

Monitorering

Monitorering

- Alla skiften för vilka stöd söks omfattas av monitoreringen
- Monitorering är en under växtperioden, fortlöpande observation av jordbruksmarken och de odlingsåtgärder som kan observeras
- Vid behov kan administrationen begära tilläggsuppgifter av jordbrukaren (platsbundna foton)

Vad bygger satellituppföljningen på?

- ESA:s satelliter:
  - Sentinel-1, radarbild, inte väderkänslig
  - Sentinel-2, optisk bild, känsligare för väderförhållanden
  - Satelliternas data är avgiftsfri och tillgänglig för alla (<https://www.sentinel-hub.com/>)
- Basskiftenas geometri
  - Skiftesgränserna som anmälts
- Jordbrukarnas stödansökan
  - Anmälda grödor

Monitorering

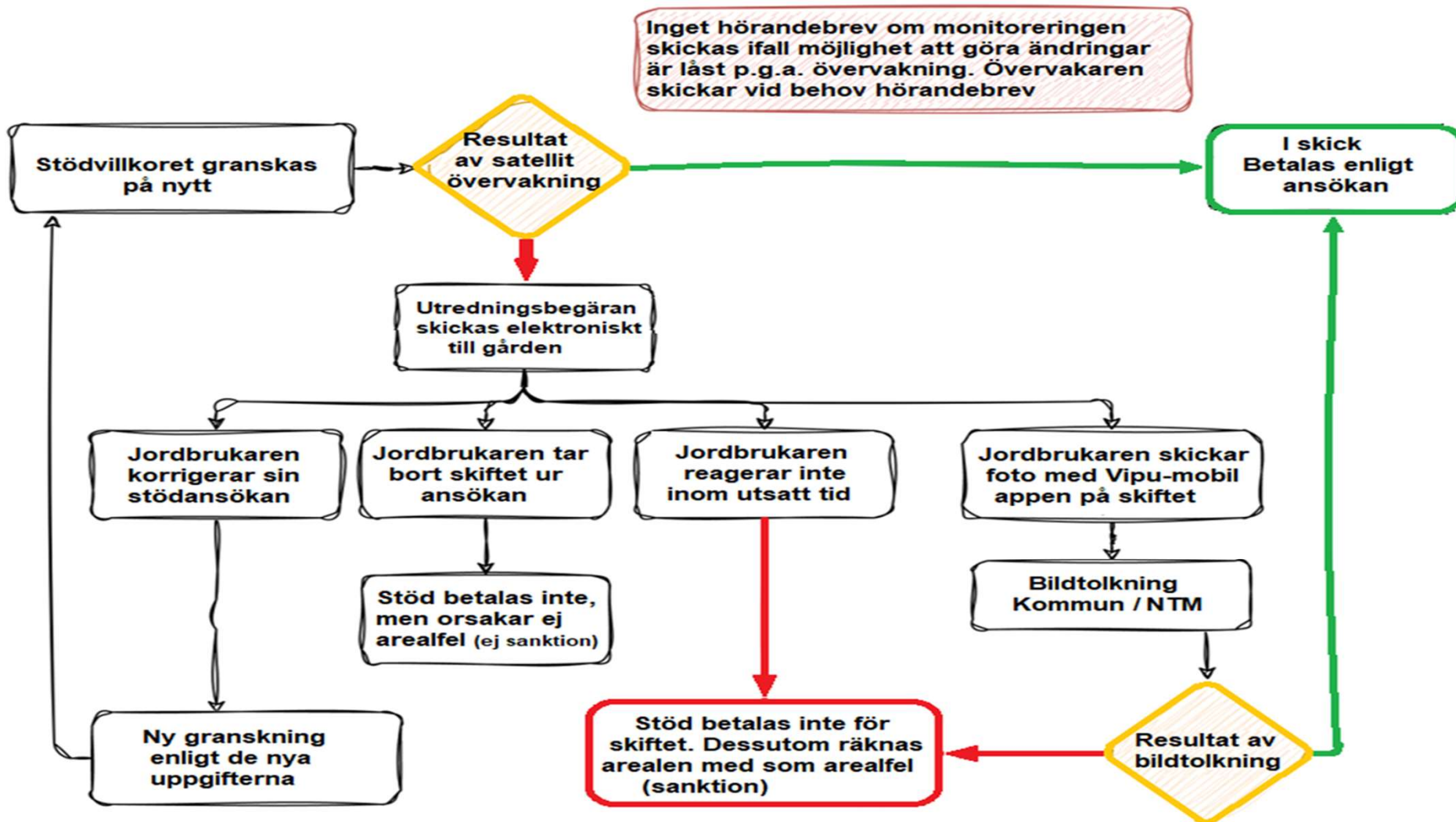
- Stödvillkor som monitoreras 2023:
  - Skiftenas stödduglighet (jordbruksmark)
  - Krav på jordbruksverksamhet
    - Slåtter / skörd
    - Gröda
    - Bearbetning
  - Vintertida växttäck

Vad är utredningsbegäran?

- Utredningsbegäran är ett skiftesvist uppdrag som skickas till Vipumobilen
  - Monitoreringens utredningsbegäran skickas från Livsmedelsverket
  - Övervakningens utredningsbegäran skickas av NTM-centralens inspektörer

Genom att reagera på utredningsbegäran kan du undvika påföljder!

Monitorering

- Påminnelser kan skickas ut då tiden för en åtgärd håller på att gå ut
- Utredningsbegäran skickas om åtgärden inte kan observeras
- Jordbrukarens alternativ:
  - Utföra åtgärden
  - Ta ett foto via Vipu-mobilen om åtgärden redan utförts
  - Ändra stödansökan
  - Gör inget av ovanstående → sanktionspåföljder i stöden

Monitorering

- Fördelar
  - Lika för alla
  - Påminnelser kan skickas
  - Ansökan kan ändras
  - Onödiga sanktioner kan undvikas
- Nackdelar
  - Jordbrukaren måste själv vara aktiv och reagera
  - De som fått anmälan om övervakning på plats (2 %) kan inte ändra sin ansökan

Viktigaste förändringar

- Skyddsremsa vid vattendrag **minst** 3 m bred (gäller alla)
  - Tidigare ”i medeltal minst” 3 m
  - Kravet på dikesrenar (1 m) vid utfall har tagits bort
- Tillfälligt icke odlat finns inte längre
  - Oskötta områden ritas bort som kartkorrigeringar i stödansökan
- På jordbruksmark krävs årliga odlings-/skötselåtgärder
  - På naturbeten och ängar krävs årlig betesgång eller slåtter om de inte är med i ett miljöavtal

Viktigaste förändringar

- Alla ska ha markkartering
- Alla ska göra höstanmälan för växttäcket
- Rita in jordbruksskiftena på rätt ställe!
  - Det räcker inte att arealen är någorlunda rätt längre
- Märkning och registrering av djur är inte med i villkorligheten
- **Kom ihåg att reagera om du får en utredningsbegäran från Livsmedelsverket eller NTM-centralen!**